

gdo pazarı olmamak için direnişi örgütleyelim

DERYA ÖZGÜZEL

Türkiye'de 26 Ekim 2009 tarihinde "gıda ve yem amaçlı genetik yapısı değiştirilmiş organizmalar ve ürünlerin ithalatı, işlenmesi, ihracatı, kontrol ve denetimine dair yönetmelik" in 27388 sayılı Resmi Gazete'de yayınlanarak yürürlüğe konulmasının ardından yine yoğun bir tartışma ortamına girdik.

GDO'lu (genetiği değiştirilmiş organizmalar) ürünlerin, ekosistem sistem üzerindeki zararlarını değerlendirilmenin yanı sıra, bu ürünlerin hükümetler tarafından yaygınlaştırılmasındaki niyet doğru ve net okunmalıdır. GDO, kapitalist sistem dilinden okunduğunda, sahip olduğu patent hakkı ile gıda tekelleşmesi adına çok uluslu şirketlere vaad ettiği yüksek kârlarla vazgeçilmez bir kazanç kapısı... GDO, hükümetlerin dilinden okunduğunda ise küresel düzeydeki yayılmacılığa, ayak uydurulmasıdır.

GDO'lu ürünlerin en çok kullanıldığı ülkelerden birisi ABD; dünyanın en büyük GDO'lu tohum üreticisi ise yine ABD'de Monsanto. 16 Ekim 2009'da Birleşmiş Milletler, Gıda ve Tarım Organizasyonu'nun ilan ettiği Uluslararası Dünya Gıda Gününde, La Via Campesina'nın gıdanın bağımsızlığı adına, dünya çapında, müttefikleriyle beraber Monsanto ve Genetiği Değiştirilmiş Organizmaların tamamen reddedilmesini ifade etmek amacıyla harekete geçiyorken on gün sonra ülkemizde yönetmeliğin sessiz sedasız yürürlüğe girmesi yaşadığımız trajik komik durum.

Ülkemizde yönetmeliğin yürürlüğe girmesiyle

başlayan tartışmalardan anlaşılmasın ki; genetiği değiştirilmiş organizmalar ile ilgili bu gelişmeler 2009 yılına özgü bir durum... Tarla denemelerine 1985 yılında alınan GDO'ların ticari anlamda ekimine 1996 yılında başlanmıştır. 20. yy tarımı olarak adlandırabileceğimiz bu gelişmelerin kökeni, modern endüstriyel tarımın ihtiyaç duyduğu standartlaşmanın günümüzde maksimum seviyeye çıkmasıdır Rekabete dayalı kitle pazarında kârları artırmak üzere yapılan ticari baskılar da diğer ülkeler üzerinde GDO'lu tohumları alma yönünde bir baskı oluşturmuştur. Bunun zeminini hazırlayansa çok uluslu şirketlerin adım adım elde ettiği tohum tekelleşmesidir.

Mahsüllerde tekbiçimlilik, genetik daralmaya neden olur. Tohum tekelleşmesi ise üreticinin bu şirketlere bağımlı olmasına neden olur. Buna ihtiyaç duyulmasının sebebi ise GDO üreten devletlerin denetimi kolay hızlı üretim sağlama arzusu ile kapitalizmin kontrollü-yayılmacı politikasının uzlaşımıdır.

GDO'lu ürünlere yasal olarak kapıları açışımızla başlayan bu tartışma ortamında medya ise, ürünlerin tüketimi noktasında, bizlerin gıdaların GDO'lu olup olmadığını bilerek, tercih yapabilme hakkına sahip olabilmemizin yeterli olacağı gibi bir tavır sergileyerek pazar alanında GDO'lu ürünleri meşrulaştırmış oluyor. Oysa ki istenilen yasal düzenlemeler yapılırsa da, bu ürünler GDO etiketiyle pazara sunulmasının ardından daha ucuz pazarlanacak olmaları nedeniyle, bahsedilen tercih hakkı sadece sözde kalacaktır, çalışan sınıfların, ezilenlerin alım güçleri doğrultusunda GDO'lu ürünleri almak durumunda kalacağı aşikardır. Bir başka ve en önemli husus ise, GDO'lu tohumların kullanıldığı araziye, geri dönüşümsüz olarak tahrip etmesi, onu tüketen insan ve hayvanların zarar görmesidir.

Bu nedenle GDO'lu ürünlerin yasal çerçevede satılmasına değil, üretimine karşı çıkmak zorundayız. Yapay tohumlarla üretimi yapılan ürünlerin insan sağlığına yararlı olduğunu iddia etmek abesle iştikaldir. Zararlı olup olmadıkları konusunda da uzmanlarımız gerekli bilgileri veriyorlar ki uzun ya da kısa vadede ortaya çıkabilecek

Dünyadaki açlık oranını engelleyebilmek için GDO'lu tohum kullanmak zorunda olduğumuz iddiası büyük ve bilinçli bir şaşırtmacadır. Dünyada açlığın temel sebebi sömürgecilik donemi ile başlayan emperyalizmle doruğa çıkan yanlış tarım politikaları ve besinin adil dağıtılmamasıdır. Genetiği değiştirilmiş ürünlerin pazarlarda yer almasına karşı olan mücadele, küresel düzeyde ele alınmalıdır. Meksika ve Brezilya'da gerçekleşen direnişler iyi değerlendirilmeli, bu mücadele grupları ile gerekli iletişim ve saflar oluşturulabilmelidir.

olan zararlı etkiler, saymakla bitmiyor... Öte yandan, kimi yetkililerimizce dünyadaki açlık oranını engelleyebilmek için GDO'lu tohum kullanmak zorunda olduğumuz da büyük ve bilinçli bir şaşırtmacadır. Dünyada açlığın temel sebebi sömürgecilik donemi ile başlayan emperyalizmle doruğa çıkan yanlış tarım politikaları ve besinin adil dağıtılmamasıdır.

Saldırgan Politikalar - Çözümüne Yönelik Yapılması Gerekenler

Yüksek kâr amacı taşıyan bu pazar, kendisini çok da naif ve tercihe yönelik sunmuyor elbette ki. Bu süreci biraz daha iyi değerlendirebilmemiz için iki yıl önce Brezilya'da yaşananlara göz atmamız gerekir. Brezilya Topraksızlar Hareketi'nin (MST) üyeleri 2007 yılında, GDO üretimi yapan Syngenta'nın Güney Amerika'dan gitmesi talebiyle şirkete ait iki üretim noktasını işgal etmiş, işgalleri gerçekleştiren örgütler, amaçlarının topraksız işçilere karşı eylemlere girişen ve çevre kanunlarını hiçe sayan Syngenta'nın Brezilya'yı terk etmesini sağlamak olduğunu bildirmişlerdi. Bu olaylardan iki ay kadar önce Via Campesina liderlerinden ve topraksızlar hareketinin köylülerinden olan Valmir Mota de Oliveira, Syngenta'nın güvenlik görevlilerinin ateş açması sonucu hayatını yitirmişti. Via Campesina bunun üzerine 97 ülkede eşzamanlı olarak Syngenta'yı protesto eylemleri düzenleme kararı almıştı.

Tüm bu sebeplerle, genetiği değiştirilmiş ürünlerin pazarlarda yer almasına karşı olan mücadele, küresel düzeyde ele alınmalıdır. Meksika ve Brezilya'da gerçekleşen direnişler iyi değerlendirilmeli, bu mücadele grupları ile gerekli iletişim ve saflar oluşturulabilmelidir. Ülkelerin bu biyoçeşitliliğe karşı, yayılmacı tohum savaşına karşı yerel üretimi ve çiftçileri desteklemeleri, ve çiftçilerin kendi tohumlarını kullanmalarını yeniden sağlamaları gerekmektedir. Ülkemizde de bu süreçte, gittikçe zayıflatılan çiftçilerimiz desteklenmeli, yerel örgütlenmeler ve dayanışmalar kuvvetlendirilmelidir. Aksi süreçte tarımsal üretim ve çiftçiler dolayısıyla tüm emekçi sınıflar, bir kez daha darbe yiyecek, dışa bağımlı hale gelen üretim bizlere ışıklı marketlerde besin değeri düşük, tek tip, tatsız, tuhaf, sağlıksız ürünler sunmaya hızla devam edecektir.

